

NOKTALAMA İŞARETLERİ

Cümleye anlam kazandıran ve okumayı kolaylaştıran işaretlere noktalama işaretleri denir.

Nokta İşareti (.)

- Duygu ve düşünce yönünden tamamlanmış cümlelerin sonuna nokta konur.

→ Nokta koyabilmemiz için cümle olması gerekir.

Örnek

Arılar bal yapıyor.

Bugün hava

→ Bugün hava güzel mi, yağmurlu

mu, güneşli mi belirtilmemiş bu sebeple cümle değil. Cümle olmadığı için nokta konmaz.

- Sıra bildiren sayıların yanına nokta (.) konur.

Örnek

Öykü cam kenarı baştan 2. sırada (ikinci sırada) oturuyor.

Aşağıdaki cümlelerin ( ) parantezle gösterilen yere nokta konulması gereken yere nokta işaretini koyunuz.

Dedem et yemeğini sever ( )

Kırtasiyeden kalem, defter ( )

Bugün İbrahim okula gelmedi ( )

Halis karpuzu çok ( )

Annem mutfakta temizlik yapıyor ( )

Kalemimi okulda kaybettim ( )

Sıla 3 ( ) kata çıkacak ( )

Cansu kapıyı hızlıca ( )

Babam akşam eve erken gelecek ( )

Mustafa fidan dikti ( )

Okulun bahçesinde öğrenciler koşturuyor ( )

Ömer 7 ( ) sınıfta okuyor.

Çalışıyorum ( )

Özge yarışta 1 ( ) oldu ( )

Yarın sinemaya gideceğiz ( )

Meyvelerden en çok çileği severim ( )

Vazodaki çiçekler ( )

4 ( ) kattan aşağıya baktım ( )

Eşekten düştüm ( )

Geldim ( )

Ödevlerim henüz bitmedi ( )

Yarışmada Ali 1 ( ) , Ahmet 3 ( ) olmuş ( )

Kuzenimle tiyatroya ( )

Bahçedeki ağaç kurumuş ( )

Misafirler erkenden gitti ( )

10 ( ) kattan aşağı bakınca korktum ( )

Virgöl İşareti (,)

- Art arda sıralanan aynı görevli sözcüklerin arasına virgöl konur.

Örnek

Pazardan elma, armut, şeftali ve çilek aldık.

Bugün okula Ali, Ahmet, Mehmet ve Şükran gelmedi.

Aşağıdaki cümlelerin ( ) parantezle gösterilen yerine konulması gereken noktalama işaretini koyunuz.

Kurt( ) ayı( ) kaplan ve aslan yabancı hayvanlardır( )

Sütü inek( ) keçi( ) koyun gibi hayvanlardan elde ederiz ( )

Tavuk( ) hindi ve horoz kümes hayvanlarıdır.

Çantamda kalem( ) silgi( ) kitap( ) defter var( )

Kahvaltıda sucuklu yumurta( ) peynir( ) bal( ) reçel ve ekmek yedim( )

Yurdumu( ) ulusumu( ) bayrağımı severim( )

Ocak( ) şubat( ) mart( ) nisan ay adlarıdır( )

Seda' nın annesi marketten makarna( ) pirinç( ) nohut( ) bulgur aldı( )

Meyvelerden elma( ) armut( ) çileği çok severim( )

Her sabah elimi( ) yüzümü bol sabunlu suyla yıkarım( )

Selin uyumadan önce annesine( ) babasına( ) kardeşine iyi geceler dedi( )

Ayşe kuzenleri Sıla( ) Şeyma( ) Hatice( ) İkra ile sinemaya gitti( )

Soru İşareti (?)

- Soru bildiren cümlelerin sonuna soru işareti konur.

Örnek

Bu soruyu kim cevaplayacak?

Uykun geldi mi?

mı, mi, mu, mü, mısın, misin, musun, müsün ekleri her zaman kendinden önce gelen kelimedenden ayrı yazılır ve sonuna soru işareti konur.

Aşağıdaki cümlelerin ( ) parantezle gösterilen yerine konulması gereken noktalama işaretini koyunuz.

Küçük kardeşin neler yapıyor( )

Derstlerin nasıl gidiyor( )

Baban bugün mü gelecek( )

Saat kaçta kalktın( )

Selda elini yüzünü yıkadı( )

Günün nasıl geçti( )

Köpekler süt içer mi( )

Sen burada mıydın( )

Oyun oynayalım mı( )

Şükrü sabırsızlıkla bekliyordu( )

Elif başın mı ağrıyor( )

Anıtkabir Ankarada' dır( )

Palyaço gösteri yaptı( )

Baban bizi sirke mi götürecek( )

Amca karnın acıktı mı( )

Haftaya sıvav mı olacağız( )

Günleri sayar mısın( )

Bugün günlerden salı( )

Yarın benim doğum günüm( )

İstanbul' a nasıl gideceksiniz( )

Ödevlerini yapmış mıydın( )

Kedi ağaca tırmandı( )

Balkonlara neden bayrak astınız( )

Bardağı kim kırdı( )

Ünlem İşareti (!)

Sevinç, korku, acı, şaşma gibi duyguları anlatan cümlelerin sonuna

ünlem işareti konur.

Örnek

Eyvah, cam kırıldı!
Ay, çok korktum!

⚠
DİKKAT

Ünlem işareti, cümlenin sonuna konulacağı gibi, ünlem bildiren kelimedenden sonra da konabilir. Ünlem bildiren kelimedenden sonra konursa ünlemden sonra cümle büyük harfle başlar.

Ay ! Çocuk salıncaktan düştü.

Eyvah, anneme yakalandık!

Ay, çocuk salıncaktan düştü !

Eyvah! anneme yakalandık .

Aşağıdaki cümlelerin ( ) parantezle gösterilen yerine konulması gereken noktalama işaretini koyunuz.

Yaşasın, kar yağıyor( )

Vah vah ( ) Çok üzüldüm( )

İmdat ( )Yangın var( )

Eyvah, ödevimi yapmayı unuttum( )

Of( ) Yine çok sıkıldım( )

Sakın, dediklerimi unutma ( )

Hey, buraya bak( )

Tühh, otobüs kaçtı ( )

Offf, annem bana çok kızacak( )

Ay, dilim yandı ( )

Zavallı kedicik, çok acıkmış ( )

Olamaz( ) Oraya gidemezsin( )

Yetişin, yangın var ( )

Yaşasın, yarın bayram ( )

Eyvah, defterimi okulda unuttum( )

Hay Allah, anahtarı bulamıyorum( )

Kesme İşareti (')

İnsan ve şehir gibi özel isimlere gelen ekleri ayırmak için kesme işareti

kullanılır

Örnek

Ayşe' nin kelemi kırılmış.

Türkiye' nin başkenti Ankara' dır.

Aşağıdaki cümlelerin ( ) parantezle gösterilen yerlerine konulması gereken noktalama işaretlerini koyunuz.

Mahmut ( ) ta bu kalemin aynısı var ( )

Kars( ) in kaşar peyniri meşhurdur( )

Atatürk( ) ün mezarı Anıtkabir( ) dedir( )

Ömerler Samsun( ) dan geldi mi( )

Nasrettin Hoca( )nın fıkraları çok komik ve düşündürücüdür ( )

İstanbul( ) a kar mı yağdı( )

Feyza( ) nin sınavı kötü mü geçmiş( )

Annesi Ayşe( ) ye yeni bir kazak aldı( )

Sinem( ) in çok mu uykusu gelmiş( )

Hilmi( )nin kalemını kim almış( )

Mehmet( )i sınıfta gördüm( )

Çanakkale( ) ye sınıfça geziye gideceğiz( )

Aslı( ) nin Amasya( ) da teyzesi varmış( )

Rize( ) nin çayı meşhurdur( )

NOKTALAMA İŞARETLERİ

Kısa Çizgi (-)

❖ Satır sonuna sığmayan kelimeleri hecelerinden kısa çizgi ile ayırırız.

Örnek

Dayımın köpe -
ği havlıyor.

Okulun çatısı rüz -
garda uçtu.

Satırın sonuna sığmayan kelimeler ayrılırken, satır sonunda tek harf bırakılarak ayırım yapılmaz.

Örnek

~~A-
tatürk~~ → yanlış

Ata-
türk → doğru

❖ Sözcükleri hecelerine ayırmak için kısa çizgi kullanılır.

Örnek

te - le - viz - yon

öğ - ret - men

❖ Matematikte çıkarma işareti olarak kullanılır.

Örnek

$$8 - 2 = 6$$

$$9 - 3 = 6$$

$$12 - 5 = 7$$

Satır sonuna sığmayan kelimelerin nasıl ayrılması gerektiğini örnekteki gibi yapalım.

çaydanlık

tiyatro

mühendislik

salıncak

çaydan-

lık